

GLASILO KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

ŠT. 8 — VII.
AVGUST 1958
CENA 10 DIN

»INDUPLATI« v tekstilni industriji Slovenije v l. 1957

(Konec prihodnjič. Piše dr. Jerovec F.)

Vloga slovenske tekstilne industrije v jugoslovanskem gospodarstvu je dokaj pomembna, saj predstavlja okrog 30% celotne jugoslovanske industrije po vrednosti proizvodnje. Od celotnega števila zaposlenih v tekstilni industriji odpade na slovensko tekstilno industrijo približno 24%. Sorazmerno večjo vrednost, ki se ustvarja v slovenski tekstilni industriji z ozirom na zaposleno delovno silo, je pripisati predvsem dejstvu, da je v Sloveniji najmočnejša bombažna industrija, bombažni izdelki pa so dragi.

Delež INDUPLATI v celotnem dohodku jugoslovanske tekstilne industrije je 1,2% ali nekaj več kot stoti del.

Slovenska tekstilna industrija je v l. 1957 ustvarila po podatkih Združenja podjetij tekstilne industrije skupno 76 256 807 000 din ali razdeljeno na pet glavnih proizvodnih sektorjev:

volna	5 880 171 000 din
bombaž	53 957 730 000 din
stebel. vlakna	4 103 880 000 din
konfekcija	4 853 798 000 din
trikotaža	7 461 228 000 din

Proizvodnjo v vrednosti 2 509 353 000 din ali 3,3% vrednosti ustvarjene v tekstilni industriji Slovenije in 61% vrednosti proizvodnje v grupi stebelnih vlaken. Iz navedenih podatkov je razvidno, da je v Sloveniji daleč najmočnejša bombažna proizvodnja in, da v proizvodnji stebelnih vlaken predstavlja naše podjetje najmočnejšega proizvajalca.

Ustvarjeni dobiček je znašal napram celotnemu dohodku v l. 1957 v tekstilni industriji Slovenije 17,8%, v grupi stebelnih vlaken pa 17%. Če pogledamo še naše podjetje, smo v preteklem letu dosegli 20,4% dobička v odnosu na celotni dohodek, iz česar sledi, da smo ustvarili več dobička, kot ga je ustvarila povprečno slovenska tekstilna industrija.

Naš delež v izvozu je relativno majhen. Od skupno izvoženega blaga

v vrednosti 2 234 184 000 din, ki ga je v letu 1957 izvozila tekstilna industrija Slovenije, je na naše podjetje odpadlo samo 3,4%. Največ so izvozila bombažna podjetja in to 72% vsega izvoženega blaga.

Po ugotovitvi, da vrednostno predstavlja proizvodnja našega podjetja pomembno vlogo v slovenski tekstilni industriji in vodilno vlogo v industriji stebelnih vlaken, si bomo ogledali podatke o delovni sili.

Slovenska tekstilna industrija je v l. 1957 zaposlovala 27 127 delavcev in uslužbencev, naše podjetje pa povprečno 1030 ali 3,8%. V posameznih proizvodnih sektorjih je bilo zaposlene delovne sile:

volna	9,8%
bombaž	60,7%
stebelna vlakna	6,1%
konfekcija	7,5%
trikotaža	15,9%

Iz navedenega sledi, da je naše podjetje zaposlovalo v preteklem letu skupaj $\frac{2}{3}$ delovne sile, zaposlene v industriji stebelnih vlaken.

Znano je, da tekstilna industrija uporablja pretežno žensko delovno silo. V našem podjetju je 74% žensk in samo 26% moških. Ta odnos je bil za posamezne sektorje sledeč:

	moških	žensk
volna	36%	64%
bombaž	33%	67%
stebelna vlakna	27%	73%
konfekcija	17%	83%
trikotaža	14%	86%

Vidimo, da je še več ženske delovne sile zaposlene le v konfekciji in trikotaži. Povprečje za vso slovensko tekstilno industrijo je 29% moške in 71% ženske delovne sile, iz česar sledi, da je naše podjetje pod povprečjem pri moški delovni sili in nad povprečjem pri ženski delovni sili.

VSEBINA

dr. Jerovec F. — Induplati v tekstilni industriji LRS v l. 1957

Lipovšek — Pogoji za osebno motorizacijo pri nas

Ukmar J. — Miniatura sveta

Rebernik F. — Velikan med tkalnimi stroji

Lipovšek — Ste dobro razdelili vaš delovni čas

Skrinjar M. — Spol in vzgoja

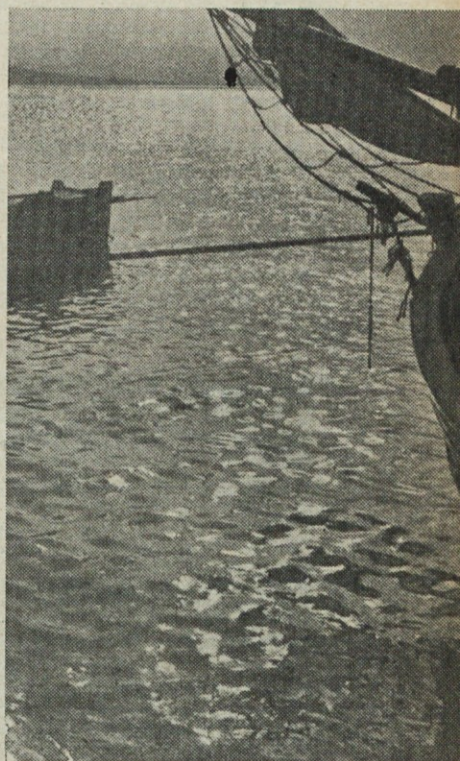
Narat M. — Naši mladi brigadirji

Lipovšek — Moderni svet

Habjan — Personalne spremembe

Foto — Ivo Sešek

Izdaja v 750 izvodih kolektiv tovarne »INDUPLATI«. Odgovorni urednik: Otmar Lipovšek. Natisnila in klišee izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

Večer na morju

Od skupno zaposlenih je bilo v tekstilni industriji 92% delavcev in 8% uslužbencev, v našem podjetju pa je bilo uslužbencev samo 7% in 93% delavcev. Kvalifikacijski sestav delovne sile po veljavnih pravilnikih je bil sledeč:

	Tekstilna ind. LRS	Induplati
visokokvalificirani	6,5%	4,9%
kvalificirani	55,7%	51,9%
polkvalificirani	29,2%	38,7%
nekvalificirani	8,6%	4,5%

V kvalifikacijskem sestavu smo pod povprečjem. Nad povprečjem so razen industrije stebelnih vlaken in konfekcije vsi ostali proizvodni sektorji.

Povprečno je bilo v lanskem letu 7,8% izostankov v tekstilni industriji, v našem podjetju pa kar 12%, upoštevajoč pri tem dopuste, praznike in bolezni ter vse druge upravičene in neupravičene izostanke. To razmerje nam dokazuje, da je proizvodnja v laneni industriji težka. V posameznih proizvodnih sektorjih so bili izostanki sledeči:

volna	11,0%
bombaž	6,6%
stebelna vlakna	10,2%
konfekcija	6,4%
trikotaža	10,2%

Kakor lahko iz teh podatkov razvidimo, so bili izostanki v našem podjetju v lanskem letu zelo visoki.

Zelo zanimivi so tudi podatki o fluktuaciji delovne sile in to ločeno v % skupno zaposlenih za vstope in izstope med letom:

	vstopi	izstopi
volna	13,1%	10,4%
bombaž	11,3%	9,5%
stebelna vlakna	12,7%	9,7%
konfekcija	34,5%	13,7%
trikotaža	28,5%	11,2%
povpreč. vsa tekst. ind.	16,1%	10,4%
Induplati Jarše	13,5%	12,0%

Večji vstopi so imeli za posledico povečanje delovne sile napram predhodnemu letu. Iz podatkov sledi, da je fluktuacija bila precej visoka, vendar je naše podjetje nekako v sredini.

Pogoji za osebno motorizacijo pri nas

(po »Tehnika«, letnik XIII, 1958, št. 1—2)

Gotovo bo tudi člane našega kolektiva zanimal bežen opis sedanjega stanja individualne motorizacije pri nas v Jugoslaviji in njenega bodočega razvoja. Saj se je Jugoslavija zadnja leta uvrstila med one države, ki se gospodarsko izredno hitro razvijajo in kjer se posveča vedno večji interes povečanju motorizacije, dvigu števila mopedov, skuterjev, motornih koles in osebnih avtomobilov. Tako smo imeli v začetku leta 1957 v Jugoslaviji vsega 15 000 osebnih avtomobilov in prav toliko motornih koles. Naslednja tabela nam zgovorno priča o sila počasnem razvoju od leta 1938 do lani:

	1938	1946	1951	1952
Pot. avto.:	13 561	6238	6916	8 542
Mot. kolesa:	7 661	9992	9254	10 783
	1953	1954	1955	1956
Pot. avto.:	10 171	11 290	12 622	15 152
Mot. kolesa:	12 348	11 893	12 541	15 575

Iz tabele je razvidno, da je število vozil v času vojne zelo padlo, po osvoboditvi pa je začelo počasi rasti, medtem ko od leta 1951 raste hitreje, in to 20% letno.

Avto je postal potreba

Zanimivo je pregledati raznovrstnost izvora motornih vozil, saj je znano, da pred vojno nismo proizvajali domačih vozil in so bila le-ta uvožena iz vseh vetrov. Vendar je v skupnem številu 6 znamk, ki imajo ca. 6500 vozil ali 64% od skupnega števila, kar kaže na razmeroma visoko stopnjo tipizacije. Med te uvrščamo na prvo mesto vozila znamke Willys (Jeep 1532), na drugo mesto Opel (1444 vozil), na tretje Fiat (1931). Dalje sledijo Ford (877), Mercedes (683) in Chevrolet (521).

Preobrat pa se je pri nas pokazal leta 1955, ko je domača industrija pričela s proizvodnjo potniških avtomobilov po licenci Fiat. Do konca 1956 smo proizvedli 1754 vozil Fiat tako, da so ta prevzela vodilno mesto med našimi motornimi vozili.

Na ta način se divja raznovrstnost znamk polagoma zmanjšuje, kar je posebno važno za rezervne dele. Ista slika je pri motornih kolesih, na katere je leta 1955 pričela močno vplivati tovarna TOMOS v Koprju, ki je v letu 1956 dogotovila 1148 motociklov (brez mopedov), uvoženih pa je še bilo 1200 vozil znamke Jawa iz ČSR in nekaj vozil iz Madžarske.

Vkljub znatnemu porastu števila motornih vozil pa Jugoslavija kot celota še vedno daleč zaostaja za drugimi državami. V ilustracijo navedimo nekaj primerov, ki kažejo število prebivalcev na 1 potniški avtomobil.

Tako ima v: ZDA 3,4 osebe 1 avto, v Angliji 16, v Franciji 17, v Švici 21, v Belgiji 24, v Nemčiji 33, v Italiji 64, v Avstriji 76, v Egiptu 320, v Grčiji 465, v Turčiji 875 in v Jugoslaviji 1180.

Iz tega se vidi, da so pri nas potrebni še ogromni napori, da se bomo vsaj malo približali drugim evropskim državam. S tem v zvezi nas seveda zanima, kakšne so naše perspektive v bodoče. Nujno je, da se bo v prihodnjem obdobju morala menjati struktura voznega parka v korist motornih vozil za osebno uporabo, če upoštevamo splošno tendenco za dviganje življenjskega standarda. Tako bi moral biti letni porast vozil povprečno 15% in bi torej imeli leta 1960 ca. 26 000 potniških avtomobilov. Računati je, da bo v obdobju od leta 1960 do 1965 povprečni prirast vse-kakor večji od onega v letih 1957 do 1960, čemur je pogoj:

spremenjena struktura proizvodnje, povečanje življenjskega standarda, povečanje domače proizvodnje vozil in bolj razvita in modernejša cestna mreža (avtomobil-ske ceste).

Tako lahko računamo na letni porast ca. 20%, kar nam da v letu 1965 62 000 potniških avtomobilov. Tako bo torej istega leta prišlo le 300 prebivalcev na 1 vozilo. Pri motornih kolesih pa dobimo pri letnem porastu 20% (kar z ozirom na vedno lažjo nabavo s strani širokih slojev ni pretirano) leta 1965 število 80 300. Kako pa je z našo industrijsko zmogljivostjo predvidenega števila vozil? Po podatkih tovarne (Crvena zastava Kragujevac) bo leta 1963 izdelanih 6000

vozil Fiat 1400 in 6000 vozil Fiat 600, kar bo že krilo domače potrebe. V pogledu mopedov pa je razvoj tudi ugoden, saj predvideva samo TOMOS v Kopru proizvodnjo 12 000 mopedov in TMZ v Zagrebu 10 000. K temu se pridružuje v zadnjem času še NSU Vogošče.

Ako vzamemo za osnovo število koles v državi okoli 1 600 000 in nujnost, da mopedi zamenjujejo kolesa, potem potrebujemo letno ca. 40 000 mopedov. Torej je potrebno, da domača proizvodnja poraste. Tako smo marca letos brali poročilo Tomosa, da je letošnja proizvodnja planirana že na 26 000 mopedov. Vendar je cena le-teh za sedaj še znatno pretirana, kar močno ovira njih prodajo.

Konec prihodnjic

Miniatura sveta

Iz Jarš v Brusel — Svetovna razstava — Povratek

Nadaljevanje

BRUSEL

Mesto je prav gotovo eno najstarejših v Zapadni Evropi. Od nekdanj predstavlja važno trgovsko, politično in gospodarsko središče oziroma križišče. Zaradi tega so se v njem neprestano menjavali gospodarji (Spanci, Francozi, Nemci, Holandci). To mu je dalo tudi svojevrsten pečat in je zato poln zgodovinskih znamenitosti. Edinstven je ogled velikega trga, ki ga oklepa mogočna stolnica (gradili so jo natanko 100 let), kraljeva palača, cehovska palača in palača prvega belgijskega vojvode. Fasade vseh štirih stavb so pozlačene, kar pride v sončni ali umetni razsvetljava ponoči, čudovito do izraza.

Nadvse so Belgijci ponosni na Manneken Pis-a, dveletnega dečka, o katerem govori legenda, da je v

času španskega obleganja mesta stopil na obzidje in lulal na napadalce. Hvaležni Bruselčani so mu kasneje postavili krasen spomenik in ga proglasili za prvega in častnega meščana Brusla.

Nič manj niso ponosni na malo Gabrielo, dvajsetletnega dekleta, ki so ga sredi mesta javno ustrelili Nemci med I. svetovno vojno, ker je sodelovala z zavzniki pri osvoboditvi domovine.

Znamenitost, ki si jo je prav tako vredno ogledati, je sodna palača, ena največjih stavb na svetu. Leži na 20 m visoki vzpetini, ki je obenem najvišja točka mesta in okolice. Da je palača, zidana iz težkih kamnitih blokov in vsa polna ornamentike, res mogočna, naj vam povedo tudi številke: visoka je 104 m, dolga okrog 200, v njej pa je 225 sob ter 26 velikih dvoran in salonov poleg številnih hodnikov. Pred njo je tudi lep spomenik »Zaveznitva«, ki ponazarja skupen boj proti Nemcem v I. svetovni vojni.

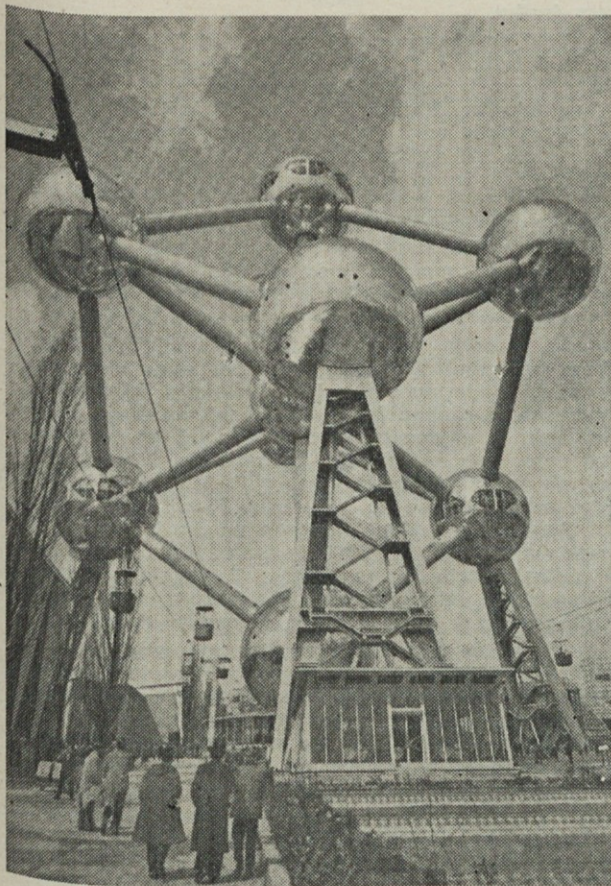
Današnji Brusel pa je velemesto v pravem pomenu besede. Mogoče si je ta videz pridobilo prav v pripravah za svetovno razstavo. Predvsem so mesto temeljito prilagodili velikemu prometu. Stavbe, ki so bile kakorkoli na poti, so brez pomislekov podri. Glavno prometno žilo pa so pridobili s tem, da so reko Seno, ki deli glavno mesto na dva dela, enostavno prekrili z betonom. Povsod vlada vzoren red in čistoča. Trgovine so bogato založene, izbira ogromna, izložbe okusno aranžirane. Cene pa so, vsaj za skromne tujce, skoraj nedosegljive. Najcenejša je navadna pitna voda — 2 deci 40 din; mala čaša piva 160 din, boljše vstopnica za kino 1200 din, liter vina 2000 din itd. Iz tega seveda ne smemo sklepati, da ljudje tam slabo živijo. Imajo pač plače k temu — saj je znano, da ima poleg Amerike Belgija najvišji standard na svetu.

Vsekakor pa ni ta svet za jugoslovanskega obiskovalca z 200 franki v žepu.

SVETOVNA RAZSTAVA

Letošnja svetovna razstava je trideseta po vrstnem redu. Zadnja je bila pred II. svetovno vojno v New Yorku. Po 19 letih so torej narodi sveta zopet prikazali svoj splošni, tehnični, kulturni in znanstveni napredek. Svoje dosežke prikazuje 51 držav ter nekaj mednarodnih organizacij in specializiranih podjetij.

Priprave so se pričele že pred 4 leti. Od tedaj pa do otvoritve je bilo na razstavnih prostorih stalno zaposlenih 12 000 delavcev, tehnikov, inženirjev in vseh mogočih strokovnjakov. Za izgradnjo paviljonov so porabili ogromne količine gradbenega materiala. Samo novih cest so na razstavnem prostoru izgradili 40 km! Porabo električnega toka krije atomska centrala, ki bi sicer zadoščala za mesto s 50 000 prebivalci. Tudi za razvedrilo in udobnost so dobro poskrbeli. Izgradili so 70 novih restavracij, po razstavnih prostorih pa se lahko vozite s specialnimi avtovlaki, z žičnico ali pa z motornimi rikšami. Mimo tega je v bližini tudi heli-

Bruxelles — Atomium

Bruxelles — Manneken - Pis

koptrsko letališče, od koder se lahko petični obiskovalec za 6000 din povzpne 300 m nad mesto in razstavišče. Vse to za nas seveda ni imelo praktičnega pomena ob devizah za 4000 din!

Vsaka od dosedanjih svetovnih razstav je imela namen pokazati svetu napredek določenega obdobja. Razumljivo je, da je vsaka imela tudi svoje značilnosti, svoj stil, svoj simbol. Pravijo, da je pripravljalnemu odboru delalo največje preglavice vprašanje, kako ovekovečiti s svetovno razstavo dobo, v kateri živimo. Arhitekti vsega sveta so poslali kakih 200 mogočih in nemogočih načrtov za simbol razstave. V zmešnjavi teh predlogov se je znašel belgijski inženir André Waterkeyn, ki je predlagal kot simbol svetovne razstave Atomium, milijon in milijonkrat povečan kristal kovine. To je res veličasten simbol naše dobe, veličasten spomenik energije, ki odpira človeštvu nesluten razvoj in napredek, ki ga pa žal v rokah blaznežev lahko tudi uniči. Atomium je visok 102 m, premer kroglj je 18 m. Vse krogle so med seboj spojene s cevmi premera 3 m. V glavni cevi je dvigalo, v stranskih pa so pomične stopnice. Celotna konstrukcija je jeklena, plašč pa je iz posebne aluminijeve zlitine. Najvišja krogla je predeljena v dva dela. V enem je restavracija za 150 oseb (ena najdražjih na svetu), druga polovica pa je nekakšna razgledna kabina, ki lahko sprejme 250 ljudi.

Ves razstavni prostor obsega 200 ha površine. Po sporazumu ima država — organizator svetovne razstave — na razpolago lahko polovico prostora, drugo polovico pa si dele ostale države. Belgijci so svoj del dobro izkoristili. Razstavljajo v 12 velikih paviljonih vse, kar njihovo gospodarstvo lahko nudi tržišču: moderni kmetijski stroji, organizacija živinoreje, oprema in strojne naprave za rudarstvo, naprave za črpanje nafte, strojna industrija, gradbeništvo, gasilska oprema, plastične mase, medicinska oprema, prehran-

beni artikli, živilska predelovalna industrija itd. Sem spada še muzej in umetniške galerije ter veliko otroško igrišče. V velikem paviljonu prikazuje izkoriščanje naravnih bogastev (zlato, diamanti, železo, premog, nafta) tudi Belgijski Kongo. Prav poseben pomen so posvetili tudi skrbi matične dežele za prosvetljenstvo tamkajšnjega prebivalstva, njihovo zdravstveno zaščito, gojenju ljudskih običajev itd. O ogromnih dobičkih, ki jih ima Belgija od te kolonije, sicer ni podatkov, je pa dejstvo, da je belgijski kolonialni režim eden najmilejših. Prav v tem je tudi vzrok, da tam še ni večjih nacionalnih gibanj, ki prav v tem času tako pretresajo svet.

Razen ruskega in angleškega ostali paviljoni niso tako univerzalni.

Nizozemska prikazuje svoj večni boj za zemljo, kajti Atlantik jim večkrat poplavi obsežne površine plodne zemlje. Močan poudarek dajejo tudi ladjedelništvu in morskemu prometu.

Francija je predstavila svetu s svojim velikim paviljonom nova načela arhitekture. Ne več po starem kopitu: temelj, zid, streha, temveč obratno — najprej streha, na njej pa visi vse ostalo. Razstavljajo pa prometna sredstva, telekomunikacije, radio in televizijske naprave in aparate, konfekcijsko industrijo, usnjene izdelke in maketo velike atomske centrale.

Izrael propagira svoje sadje Jaffa, s slikami pa opominja svet na grozote in mučenja, ki so jih Židje pretrpeli v zadnji vojni.

Vatikan razkazuje relikvije, vse mogoče mašne obleke, slike vseh papežev, delovanje misionarjev, križarske pohode, slike »mučencev svete vere«, med katerimi je tudi A. Stepinac. Lahko je to slikati svetu, ki ne ve za njegova prava mučeništva! Hrvatje in Srbi pa ga verjetno še niso pozabili!

Za svojo propagando pa se poslužujejo vseh modernih naprav: radia, televizije in prevajalnih aparatov. V roke vzamete majhno slušalko, pritisnete na gumb in že slišite isto pridigo v kateremkoli svetovnem jeziku.

Rusi sodelujejo prvič na svetovni razstavi. Zato pa tudi toliko bolj imponantno. Poleg francoskega in ameriškega je tudi njihov paviljon pravo čudo moderne tehnike. Razstavljajo vse od igel do sputnikov in vsemirskih ladij. Vse sicer diši po propagandi, kajti Rusi si na vse načine skušajo pridobiti simpatije med obiskovalci. In to jim tudi uspeva. V nobenem paviljonu ni take gneče, v nobenem ni takega škrtanja fotografskih aparatov, ki slikajo kabino Lajke, atomski ledolomilec, reaktivna potniška letala za 210 oseb, kip Lenina, makete industrijskih kombinatov, pa krasne lesoreze, keramiko, gobeline, slonovino itd., itd.

Nasproti ruskega je ameriški paviljon. Kar je pri sosedu sputnik, so tu elektronski možgani. S pritiskom na gumb imate v trenutku odgovor na 1200 vprašanj vseh pomembnejših svetovnih dogodkov. Če omenimo še mehanične roke, ki nadomeščajo človeka pri delu z nevarnimi radioaktivnimi snovmi, je to tudi vse, kar zanimivega prikazujejo. Vse ostalo je pač po ameriškansko: modna revija z dekleti, ki imajo prav malo tekstila na sebi, jazz, Florida, Colorado...

Anglija je nadvse ponosna na zgodovino svojega Imperija, na stoletne običaje ter na hitrostne rekorde v zraku, morju in na zemlji. Z drugimi besedami: Mimo vseh ostalih panog gospodarstva dajejo največji poudarek svoji dovršeni prometni tehniki.

Tu je še Španija s svojim vinogradništvom in turizmom, Portugalska s slovitimi vini ter ljudskimi običaji in nošami, Nemčija z optiko in medicinskimi pripomočki, Švica s svojo precizno industrijo, ki jo simbolizira kroglični ležaj s premerom 0,3 mm, in zelo razširjenim turizmom.

Jugoslavija se je na letošnji svetovni razstavi prvič v večjem obsegu predstavila svetu. Dostojno nas reprezentira krasen paviljon iz jekla, aluminija, marmorja in stekla. Notranjost pa je žal nekam prazna in pri večini obiskovalcev ne vzbuja zanimanja. Ne preveč posrečene možnosti za turizem, slike iz obnove države, poudarek samoupravljanja podjetij, nekaj

fresk in folklornih motivov je vse, kar nudimo zahtevnim obiskovalcem.

Vse drugačna slika je seveda v naši restavraciji. Kranjske klobase, različni, čevpčiči, slivovka, štajerska vina — so artikli, ki naši sejemski upravi brez dvoma prinašajo lepe tisočake.

Obiskovalec svetovne razstave, ki ima za ogled določena le 2 dneva, si ne more vsega ogledati. Vsak tozadevni poizkus je brezpomemben spriče teh velikih razsežnosti. Za površen ogled vsega je postavljena norma: 8 do 10 dni!

Kljub temu je obisk doživetje. To je res miniatura sveta, svet v malem. Na vsakem koraku lahko srečujemo vse mogoča nasprotja ali značilnosti posameznih delov sveta. Vidiš ljudi vseh narodov in ras, poslušaj pogovore v vseh mogočih jezikih, ocenjuješ najnovejše modne krike Tokia, Hollywooda ali Pariza. Lahko primerjaš arhitekturo siamskega templja z arhitekturo sodobnosti. Na kosilo greš lahko v kitajsko restavracijo na specialitete, ki jih ješ s pomočjo klinčkov, ali pa ob vsem komfortu v Atomium. Pri tem lahko piješ pristno riževo žganje, wisky ali vodko. Za razvedrilo pa poslušaj otožne orientalske popevke, Rock an Roll glasbo ali divje ritme bobnov južne Afrike.

Dalje prihodnjic

TOKRAT O OBSTOJNOSTI NAPRAM SVETLOBI

(Prirejeno po R. Herli-Bombey, TEXTIL PRAXIS 1958, (Mai))

V tem sestavku ne bo govora o znanstvenih ugotovitvah glede obstojnosti napram svetlobi anilinskih barv, pač pa bomo zavzeli stališče, kako je s tem v praktičnem življenju ter to vprašanje tudi s tega vidika obravnavali.

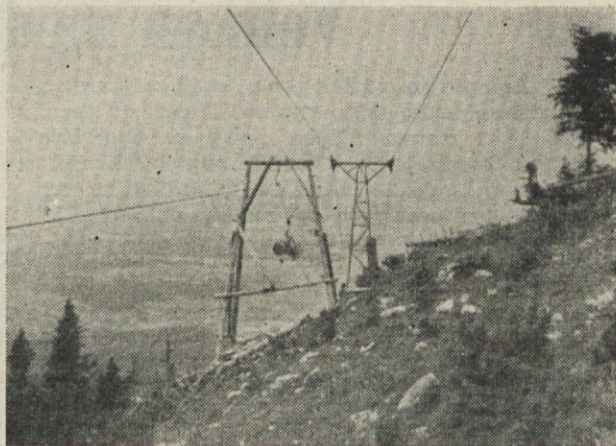
Potrošniku tekstila ne moremo zadostiti s tem, da mu predočimo skalo obstojnosti gotovih barv na tekstilu, če se vrne k prodajalcu z obledelim tekstilnim izdelkom, katerega je šele pred nekaj dnevi kupil pri njem. Tu je vse dokazovanje o kvaliteti barvil na blagu odveč. Tu govorijo dejstva.

V tem primeru imamo opravka s škodo, ki jo je utrpel potrošnik in to škodo ni mogoče poravnati z nekaj lepimi besedami.

Poraja se zatorej vprašanje, kaj naj ukrene proizvednik, da do takih vprašanj ne bo prišlo ali vsaj pogosto ne. Tarnanje po tem vprašanju je zajelo precej velik krog. Kot prvi krivec bo proglašen seveda barvar ali tiskar. V marsikaterem primeru je krivdo teh ljudi možno dokazati.

Splošna pripomba o barvi bi bila zatorej takšna: prava vrednost barve ni samo v njeni trežnosti, v trajanju uporabe in nošenja, temveč tudi v tem, da je barva pojem zadovoljnega občutja. V tekstilu je orodje, ki zahteva najskrbnejšo pozornost, ker ne predstavlja v svojem svojstvu odvečnega olepšavanja ali morda celo okrasja; barve so neobhodno potrebne in spadajo k naravi. Barva je duša Kosmosa. Barva je zatorej prevzela v moderni tekstilni industriji odlično vlogo, ki ji pripada. Zahteve po razdelitvi barv na vzorčastem blagu so zelo deliktana stvar, ker je lahko trenutni vtis za oko povsem drugačen in je lahko prijetnejši, kakor še tako premišljena reklamna kompozicija. Prav zato ni nikdar dovolj poudarjanja važnosti vloge barv.

Ali to ni že nekaka zapoved, da ni zadosti, če dodamo pri barvanju samo najboljše dodatke, da bi s tem odklonili pritožbe? Naša oblačila naj ne učinkujejo samo atraktivno, tamveč naj dolgo časa osta-

Stara in nova žičnica na Krvavec

nejo važen del naše garderobe in neprekinjeno poudarjajo važnost osebnega počutka in zadovoljstva. Negujemo zatorej prijazen vpliv barv, ki vzbujajo v nas simpatijo, ki nam govorijo in nazadnje tudi duševno razbremenijo. Njih lesk in njihov vtis so nemalokrat vzor za človekove kreposti in slabosti. Barve vplivajo zatorej na našo duševnost.

Kakšna čudežna moč je tedaj v barvah!

Delo dessinateurja je, da svojega vida ne preobremeni z deli, ki naprezajo vid. Razumljivo oziroma nujno pa je, da da močne barvne tone, da se odrazijo od ostalega, kajti šele z barvami dobi tekstil tisto živahnost in pomembnost, ki mu pripada. Na žalost so neredki primeri, ko izgubi tekstilni izdelek svojo veljavo in vrednost prav zaradi slabe kompozicije barv ali slabe intonacije. Za mnoge ljudi so živahne, kričeče barve odbijajoče, mnogokrat se počutijo ob njih celo užaljeni. Prav zato lahko zaključimo, da se je treba držati čimbolj narave. Barvne kompozicije pa, ki predstavljajo nasprotje naravnega in abstraktno, služijo le senzaciji.

Kje je torej merilo, s katerim bi lahko izmerili skrajno mejo obstojnosti napram svetlobi ali to mejo vsaj ocenili? Ni ga zakona, od katerega bi lahko zahtevali, da pismeno utrdi vrednost barvnih tonov v vseh nijansah za določeno dobo.

Vpliv vremena na barve je v različnih krajih ob istem času dostikrat zelo različen. Za primer napišimo naslednje: 1. julija je v Jaršah sončen dan, ki gotove barve naravnost žre. Isti dan je pa v Beogradu oblačno in to vreme sploh ne vpliva na barve. Moški v Beogradu, ki je na ta dan oblečen v srajco svetle olivne barve iz merceriziranega mako bombaža, bo lahko brez skrbi za barvo svoje srajce. Ženska v Jaršah pa je imela ta dan svetlomodro obleko in je zvečer vsa žalostna ugotovila, da je obstojnost barve napram svetlobi kaj majhna. Obleka ji je obledela, postala je progasta in če se tak primer ponovi, izgine skoro vsaka sled za barvo, če pa to ne, vsaj za tisto barvo, katero je s pomočjo barvanja nanese barvar na tkanino. Seveda se lahko primeri obratno, kakor sem napisal, da bo moški v Beogradu utrpel škodo na barvi svojega oblačila, ženska v Jaršah pa ne. In tu navedenega primera ne more preprečiti niti še tako skrbno obarvanje z redukcijskimi (Indanthren) barvili.

V obeh primerih so bili kosi oblačila obarvani v pastelnih tonih z manj kakor 0,1% barvila na liter barvne flote. Od te male količine barvila seveda ne moremo pričakovati velike obstojnosti na svetlobo. Pri tem ni izjeme niti takrat, kadar stoji v ilustraciji barvila v barvni karti v koloni za obstojnost napram svetlobi številka 7, ki ocenjuje to obstojnost z najvišjo številko.

Konec prihodnjic

Velikan med tkalnimi stroji

V Ameriki so izdelali tkalni stroj za tkanje polsti, na katerem lahko tkejo enojno ali cevasto tkanino v širini 16,50 metrov. Tkane polsti se uporabljajo v moderno opremljenih tovarnah papirja. Tkalni stroj obratuje z 29 do 32 obrati na minuto in se vrti več kot polovico počasneje od našega najširšega stroja. Čolniček (lahko bi mu rekli čoln) je 71 cm dolg, 6 cm širok in 5,2 cm visok. Skozi zev leti s povprečno hitrostjo 56 km na uro.

Najbolj zanimiva posebnost na tem stroju je elektronskomagnetna votkova zaustavka. Zaustavka deluje takrat, če čolniček ne prileti v skrinjico ali, če ne izstopi pravočasno iz zeva. Uporablja se signalna na-

prava, in sicer povzročita signal dve tuljavi, nameščeni pod bilom, ki delujeta slično kot detektor. V samem čolničku je vložen na dnu ozek trak iz transformatorske pločevine. Ob preletu čolnička skozi zev inducira trak v tuljavo prav šibek tok, ki ga sprejme panel (ojačevalec) in ga toliko pojača, da zadostuje za zaustavitev električnega pogona tkalnega stroja. Nadalje vklopi tudi električno zavoro in s tem popolnoma zaustavi tkalni stroj. Naprava, ki avtomatsko zaustavi tkalni stroj, če čolniček ne preleti določenih kontrolnih točk, se smatra za zelo genialno.

Iz Textilpraxis

Ste dalec razdelili vaš delovni čas?

Tudi vodilnim uslužbencem moramo omogočiti delovno disciplino prav tako, kakor jo omogočamo na vseh ostalih delovnih mestih podjetja

Vsaka vodilna oseba razpolaga samo z omejenim časom. V okviru teh časovnih omejitev morajo vodilni uslužbenci pripraviti svoje odločitve in jih z maksimalno hitrostjo prenesti naprej točno in jasno.

Študija nekega švedskega ekonomista, kako izkoriščajo vodilne osebe v podjetju svoj delovni čas, je pokazala, da te osebe uporabljajo svoj čas nepravilno: preveč sestankov in neplodnih konferenc (ki so ali nekoristne ali pa slabo pripravljene), preveč telefonskih pogovorov (nedovoljna »filtraža« v sekretariatu) in podobno.

Če si želimo zagotoviti maksimalno proizvodnost, moramo tudi v vodilne funkcije uvesti ustaljeno delovno disciplino prav tako, kakor smo jo uvedli na vseh ostalih delovnih mestih v podjetju.

Vsakemu vodilnemu uslužbencu je treba delovni čas porazdeliti tako, da se posebej predvidijo ure za sestanke, to za sklicanje periodičnih sestankov za razne razgovore, toda točno je potrebno vedeti tudi kdaj bo vodilna oseba pregledala korespondenco, poročila, sprejemala obiske itd. Važno je tudi, da ima vodilna oseba na razpolago čas za »premislek«, brez katerega bi ne mogel vodilni uslužbenec dobro in pravilno opravljati svojega dela!

Preveč vodilnih uslužbencev stalno trdi, da so preobremenjeni z delom. Toda prav kakor je točno odrejen delovni čas, je odrejen tudi čas odmora, počitka. Vodilni uslužbenec, ki je utrujen oziroma vodilna oseba, ki se bo utrudila, je slaba vodilna oseba. *Dober vodilni kader je dragocen kapital, ki se sme samo minimalno amortizirati.* Zato je treba delovni čas vodilnih uslužbencev razdeliti po ustaljenih kriterijih, ki so zasnovani na trajnih pravilih o delovnem času. Tu je primer, kako si je prej omenjeni ekonomist zamislil razdelitev delovnega časa vodilne osebe (delovni čas je povzet iz švedskih prilik):

- 9.00—9.30 pregled korespondence (priprava),
- 9.30—10.00 pregled dosijea za predpoldanske konference in sestanke,
- 10.00—10.30 sestanek z upravnim odborom (sklepanje in odločanja),
- 10.30—11.00 službeni sestanek in odločanje,

- 11.00—12.30 sestanek z osebami izven podjetja (priprava),
- 14.30—15.00 pregled poročil (kontroliranje),
- 15.00—15.30 sestanek z ljudmi iz podjetja (kontrola),
- 15.30—16.30 pregled pošte (kontrola),
- 16.30—17.30 čas za premislek in odmor (priprava),
- 17.30—18.00 podpisovanje pošte (kontrola).

Takšna razdelitev delovnega časa je dobra samo v določenih primerih.

Ta razdelitev se menja po funkciji in organizaciji podjetja, stremeti pa moramo za tem, da se je kolikor mogoče pridržimo.

Poleg tega lahko naglasimo, da so ustaljene dejavnosti imperativne in direktno prehajajo v strateški program. To so na primer sestanki upravnega odbora in službeni sestanki. Ostala dela se lahko po potrebi menjajo, toda menjavo je treba izvršiti čimprej. Ves ta plan in vse nastale spremembe postanejo tako taktični plan, ki zajema v svoj cikel tudi odrejene ure za odmor in počitek.

*Iz »Organisation scientifique«
Bruxelles*

Najtežje je »odločiti«

SPOL IN VZGOJA

(Piše Majda Škrinjarjeva)

Konec

Iztreznjenje pride vedno in je tem hujše, čim globlje so bile te čudovite laži. Tako tudi ne smemo prikrivati resnice o spolnem vprašanju. Ker dozorijo dekleta hitreje kot fantje, moramo navadno ženski vzgoji v zvezi s spolnim vprašanjem posvetiti večjo skrb. Ženska naj čimprej izve za biološka in fiziološka dogajanja v svojem telesu, predvsem pa naj ve, da je glavni namen spolnega življenja porajanje telesno in duševno zdravega potomstva. Dekle naj ve, kaj pomeni ljubezen, kaj se skriva za dvorjenjem in laskanjem moškega, da je ne bi prvi naval speljal s prave poti. Ženska tvega v ljubezenski igri mnogo več kot njen moški vrstnik. Čimbolj pa bo razgledana in poučena, lažje bo ločila videz od resnice. Velikokrat čujemo »nesrečno sem se poročila, brez kake izkušnje, jemo« brez kakega znanja, ne da bi vedela, kaj zakonsko življenje pravzaprav terja od ženske. »Mnogo je razporok že v prvih mesecih zakona — vse to dokazuje, da nekaj ni v redu. Kdor išče v zakonskem življenju samo spolno življenje, gotovo ni na pravi poti. Vidimo, da je nujno potrebna temeljita spolna poučitev — kaj je spol — njegov pomen, delo ali opravilo spolnih žlez — spolno dozorevanje. Za vse to bi morala sleherni ženska izvedeti čimprej, da ne bi prelahkoverno in prezaupljivo verjela, nič hudega sluteč, vabljivo in lepim besedam vsiljivega kavalirja, ki tvega in stori vse, samo da doseže namen in uteši spolno slo. Zato je potrebno, da se ljudje dodobra spoznajo in bolje je, da gredo narazen, še preden nastane večja škoda. Vsekakor pa je potrebno, da ve tudi moški vsaj v glavnem za nekatere ženske posebnosti in nagnjenja, ki pa si jih ne sme napačno tolmačiti. Ni vsaka ženska kretnja že znak, da si želi intimnejši

odnos. Moški vse premalo cenijo žensko rahločutnost in nežnost. Pozabljajo, da je potreba po spolnem življenju pri njih mnogo manjša in da je vsaj relativne ženske hladnosti le mnogo več kot sicer mislimo. Vse to ni tako enostavno, kot si to moški domišljujejo, češ je pač neumna gos, ki nič ne razume. Kdor tako misli, dokazuje, da nima sam niti najmanjše življenjske šole za seboj. Gotovo se bo še kdaj prepričal o svojem duševnem siromaštvu, vendar bo takrat zanj že prepozno. Kulturnost v spolnem življenju je pogoj za nemoteno sožitje med spoloma. Sama od sebe ne nastane, marveč jo je treba z vso skrbjo privzgojiti in to v prvih dneh življenja. Ta vzgoja ne sme biti preozkosrčna, marveč jo moramo z vso iskrenostjo, a vendar z obzirnostjo pravilno usmerjati, predvsem v dobi spolnega dozorevanja. Prekipevajoče mladostne sile ne smemo namerno usmerjati v spolnost, marveč v nesebično delo, v skupnost. Mladega človeka moramo opogumiti, da se bo lahko uveljavljal na kateremkoli področju dejavnosti, pobijati pa moramo v njem morebitni občutek manjvrednosti, mu dajati in dvigati samozavest v življenjski borbi in ustavljanju v družbi. Delo ni lahko. Zahteva predvsem vztrajnost in iskrenost. Napake so pri obeh, tako pri moškem kot pri ženski, zato morata oba resno hoteti, da vse te napake uvidita in tudi odpravita. Napačno bi bilo, če bi kdo iz vsega tega sklepal, da obvlada spolnost vse naše dejanje in nehanja. Takšno naziranje bi bilo popolnoma zgrešeno. Spolnost je nekaj drugega, lahko pa nepravilno usmerjana premočno vpliva posebno na mladega človeka tako, da le-ta sčasoma izgubi zanimanje prav za vse. Zato moramo ravno pri mladem človeku poudariti predvsem delovni proces, kajti življenje je delo in brez dela ni življenja.

Naši mladi brigadirji

Komandir čete Narat Milan opisuje življenje naših brigad in XIII. LMDB

Po dolgih pripravah so s težkim pričakovanjem naši mladinci Šobar Lado, Marn Janez, Pirnat Franc, Urbanija Tone, Pirc Metka, Smrekar Miro in Nerat Milan dočakali dan odhoda. XIII. MDB Karla Destovnika-Kajuha je krenila.

Po pristrčnem slovesu z Domžalčani in Domžalami smo se v udobnem avtobusu peljali po naši lepi Primorski, spotoma smo si ogledali Škocijanske jame in z daljave občudovali Trst z okolico in končno prispeli na naš cilj. Po prihodu v Ankaran pri Kopru smo navdušeno vzklikali v pozdrav našemu novemu naselju, kjer nas je čakalo mesec dni presrečnega življenja.

Po dvodnevem urejanju našega platnega tabora, ki stoji tik ob obali, smo se seznanili z našimi nalogami, in to: dograditi jarke na Štanjelskem nasipu, zgraditi delovno пристanišče v Kopru in urediti obalo v Ankaranu.

Zaradi moreče opoldanske vročine je delo trajalo od 4. ure zjutraj do 10. ure predpoldne. Delo je bilo precej naporno zaradi zahtev Vodovodne skupnosti Koper in zato, ker smo kot brigada nastopili kot ustanova s samostojnim finansiranjem. Material tretje kategorije, katerega smo kopali z nevsakdanjimi motikami, smo premetavali z lopatami na breg jarka. Kasneje, ko smo stopili na dno našega razčiščevalnega jarka, nas je čakal največji problem, zato, ker je bil le ta zaraščen s trnjem, trsjem, poln blata in ilovice ter pri vsem tem še poplavljen z vodo. Z neprimer-

Naši mladinci brigadirji

nimi sredstvi in materialom smo dno jarka poglobili do določene stopnje, predvidene v načrtu. Blato, ilovica, trnje in ostalo pa nam je delalo nepriklje, ker ni hotelo na lopate naših pogumnih brigadirjev.

V prostem času so bili naši mladinci nosilci pobude in morale pri delu. Že od prvega dne dalje smo se v naši četi razdelili po enakovrednih trojkah na delovna mesta in čeprav fizično manj razviti od ostalih delovnih čet, smo druge prekosili. Pridobili smo si vzdevek »specialna četa«, ker so bili naši brigadirji v četi vedno točni in se tako povsod razlikovali od ostalih. Tudi kvaliteta izdelave jarkov je bila pri nas boljša kot drugod. Kasneje, ko smo prešli na delovišče v Koper, kjer je bilo delo bolj privlačno zaradi vožnje z vagončki ob obali, smo kot edina četa preseglji normo za 190%. Tega nismo z lahkoto dosegli. Brigadirji so vztrajali ves dan obliti z potom lastnega telesa in dosegali izredne uspehe v brigadi.

Po še tako napornem delu, je bilo med mladimi brigadirji vedno dosti veselja in vedno je donela pesem iz mladih grl, kadar smo se vračali v tabor. Tu nas je čakala obilna hrana in počitek. Ob 13. uri je bilo izdatno kosilo, nato pa je sledil čas počitka ali obveznega kovanja v morju.

Popoldanske ure smo imeli lepo razdeljene, tako da so eni lahko obiskovali tečaj za amaterje voznike motornih vozil, drugi so delovali v fotokrožku, neplavalci so se učili plavanja in zopet drugi so igrali odbojko, čitali ali pa počivali. Skratka, vse kar si je posameznik zaželel. Najzanimivejši trenutki dneva so bili po večerji, ko so se mladi ljudje zbrali okoli tabornega ognja ter prisostvovali kulturnemu sporedu ali zabavnemu večeru, kateremu je sledil ples. Brigadni humorist naš Pepe (Marn J.) in njegov učitelj (Šobar L.) sta vedno skrbela za dobro voljo z raznimi skeči, šalami in podobnim.

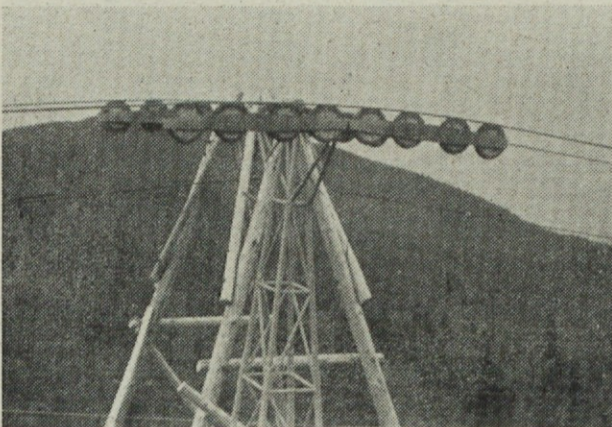
Konec prihodnjič

Iz meseca v mesec

MODERNI SVET

Pred dnevi je pričela redno obratovati žičnica za osebni promet na Krvavec. Planincem odslej ne bo potrebno hoditi peš, ampak se bodo v dolini posedli v kabine, katere jih bodo v 18 minutah udobno popeljale tja, kamor so doslej prišli le pravi ljubitelji narave v znoju svojega obraza. Narava planin se je tako s silnim korakom približala človeku, ki do sedaj ni vedel za njo. Vprašanje je, če bo človek tudi v bodoče znal ceniti lepote planin ali pa bomo že v bližnji prihodnosti preklinjali to moderno prevozno sredstvo XX. stoletja.

Naj bo tako ali drugače, na Krvavec prideš sedaj brez truda in brez muke in varno z žičnico, ki te,

Takšen je nosilni steber osebne žičnice

Relejni oddajnik za TV na Krvavcu ni tako enostaven kot njegov sprejemni sorodnik v Zg. Jaršah 10

kakor sem že omenil, prestavi iz nižine v 18 minutah 1800 m visoko. Zadnja postaja je le nekaj metrov niže kakor lep in udoben dom na Krvavcu.

Krvavec postaja s to pridobitvijo še bolj imeniten, saj ga bodo cenili sedaj poleg televizijske relejne postaje še po žičnici. Sreča v nesreči ali tisočem planincem v uteho napišem še, ni vsaka planina Krvavec in na vse Krvavce se ne bodo vozili nedeljski planinci. Še bodo ostali kraji, kjer bodo vriskali in peli ljubitelji narave in kjer bo vrisk odmeval z gore na goro.

Vseeno se pa s še številnejšimi zemljani veselimo udobnosti, katere se bomo odslej lahko posluževali tudi mi in predvsem mi, ker nam je ta žičnica približala vrh Krvavca še bliže, skoro bi rekel na dlan.

KAKO SMO DELALI V MESECU JUNIJU 1958

Izpolnitev količinskega plana:

predilnica	106,7%
tkalnica	123,8%
gasilske cevi	68,8%

Izpolnjevanje norm je bilo sledeče:

predilnica	118,3%	v normi je delalo 293 delavcev
tkalnica	114,7%	v normi je delalo 420 delavcev
oplemen.	119,4%	v normi je delalo 66 delavcev
tiskarna	110 %	v normi je delalo 21 delavcev

Povprečno doseganje norm za celo podjetje je bilo 116,2% in je v normi delalo 800 delavcev.

Konec junija smo imeli vseh zaposlenih 1096 delavcev in 10 vajencev. Zastojev zaradi pomanjkanja električne energije ali drugih vzrokov ni bilo. Produkcija je v glavnih proizvodnih oddelkih normalno

potekala, le v gasilskih ceveh je padla, ker smo eno izmeno uknili.

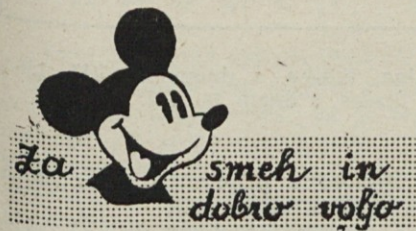
Sedaj, ko je polletje za nami, si oglejmo še produkcijo v primerjavi z istim razdobjem leta 1957. Če vzamemo leto 1957 kot 100%, potem smo v letošnjem letu dosegli sledeče rezultate:

Lanene preje smo izdelali napram 1957 99,8%
Konopljene tkanine skupaj napram 1957 149,6%
V celoti je tkalnica izdelala za 13,7% več tkanin.

Bombažnih tkanin smo izdel. napram 1957 99,3%
Lanene tkanine skupaj napram 1957 . . . 114,2%
Konopljene tkanine skupaj napram 1957 149,6%
V celoti je tkalnica izdelala za 13,7% več tkanin.

Po številu votkov smo izdel. napram 1957 106,4%
Gasilskih cevi smo izdelali samo 86,2% napram letu 1957.

Iz gornjih podatkov lahko ugotovimo, da se nam je produkcija v letošnjem I. polletju lepo dvignila. Perspektive za drugo polletje so tudi dobre, saj smo s surovinami in ostalim izdelavnim materialom oskrbljeni.

»VESELA KRONIKA«

Takole pripovedovanje z meseca v mesec me utruja in prav pošteno se veselim dopusta, da se tudi jaz malo oddahnem. Vem, da ste tudi vi in ve dragi sodelavci in sodelavke že siti vsakdanje enoličnosti v tovarni, prav verjetno pa so jo najbrž naveličani nabijalci igel, ki imajo tako majhen življenjski prostor pa jih je vedno več. Pri rekonstrukciji podjetja je treba tudi ta delovni prostor povečati, sicer bo joj.

Vsaka stvar se da rešiti. Kar poglejte, koliko časa je bil nerešljiv problem glede prostora za pleskarje in danes so »najbolj nobel« oddelek v tovarni. Takih reči je še dosti, prav kakor ta, se da še marsikaj rešiti, za primer kar poglejte že omenjeni nakup televizijskega sprejemnika. Rekli smo ja in že so ga privlekli v hišo.

Seveda z aparatom samim še ni vsega konec. Treba bo še pametne rešitve zaradi naše menze. Ni zadosti če se razpiše okrožnica, v kateri se grozi z denarno kaznijo. Urediti je treba mnogo več in urediti se da s skupno močjo in dobro voljo. Mar ne bi bilo lepo, da bi doživeli tudi v naši menzi dan, ko bi h gostu pristopil natakark ali natakarka in vljudno vprašala: kaj vam smem prnesti. Samo kritiziranje stvari ne bo rešilo, treba je pristopiti k aktivni rešitvi.

Marsikaj nam še manjka, enemu iz predilnice je na primer manjkala kavelj za zapiranje vrat. Vzlet ga je tam, kjer ga je dobil in dobil ga je na moškem stranišču v predilnici. Ubogi zapah — moj predlog: za zapah spada vsaj za nekaj časa nepridiprav, ki je zapah odnesel.

Naš kombi je ondan vozil po Domžalah s šestimi človeškimi silami. Iz tega razloga je bil tudi dovoljeni čas prekoračen. Izposojevatelj je sklenil za potrošeno energijo izstaviti podjetju Induplati račun pa so se fantje premislili, ker je bil voz sicer pozno ponoči vendar po kratkem času zopet nared. Poti seveda ni smel nadaljevati, ker tega vratar ni dovolil, šofer je pa imel tudi samo en nalog, s katerim je lahko šel iz podjetja. V bodoče naj izstavijo dva naloga, z enim naj se legitimira na vratih pri normalnem odhodu, z drugim pa takrat, ko bo popravjal.

Tudi naš Konoplan ga včasih vrti. V zadnji številki je bil v vsebini objavljen članek z naslovom »Pogoji za osebno motorizacijo«. Članka iz tehničnih razlogov baje niso objavili, zato ga preberite danes.

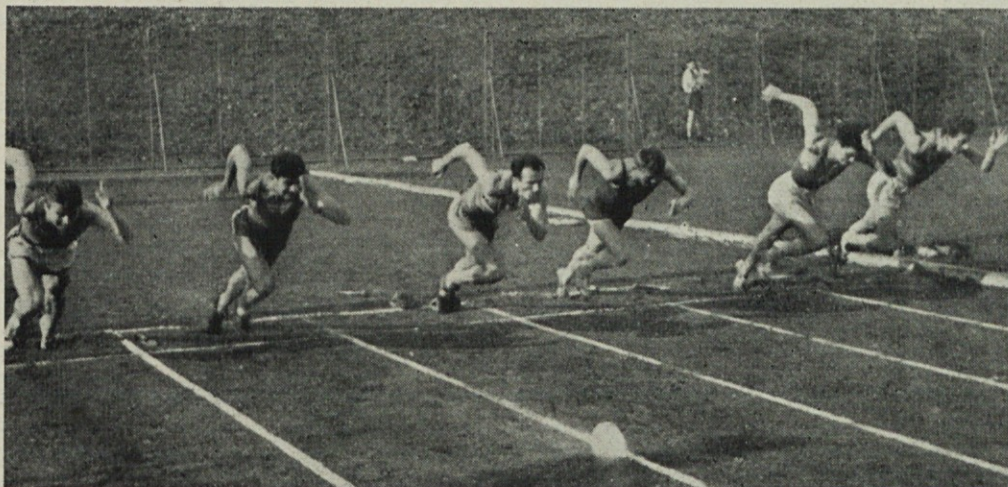
Ko smo že pri prevoznih sredstvih, sem mnenja, da bi v združenih narodih sprejeli sklep, s katerim bi se vse države popolnoma odpovedale potrošnji denarja za vojsko. Namesto tega bi kupili vsakemu državljanu eno motorno vozilo po želji. Rezultat in cilj sta ista: zaradi številnih nesreč bi bilo zadosti mrtvih in pohabljenih, na vsak način pa več kot v katerikoli vojski.

Izdatki so vedno pereč problem. V naši tovarni sicer ne, pa to so izjeme. Za Dan vstaje smo čestitali vsem državljanom v obliki oglasa v dnevnih časopisih. V Konoplanu, kjer plačamo celo tudi take objave in po našem zvočniku pa te čestitke ni bilo, ker nič ne stane. Je že tako.

Isti vrag je s kamničanom. Pisati o tem sodobnem prometnem sredstvu je prav sigurno odveč, tako kakor je odveč pisati o voznem redu na tej proggi. Odveč je tudi vlak, ki okoli pol sedme zvečer na parni vlek »drvi« mimo Jarš in se prazen vrača uro kasneje v Ljubljano. Enkrat se ga bodo usmili in ga bodo uknili, upajmo, da s IV. razredom vred.

Pa še drugič kaj

Vaša Špela

Kdo bo hitrejši?

OBJAVE

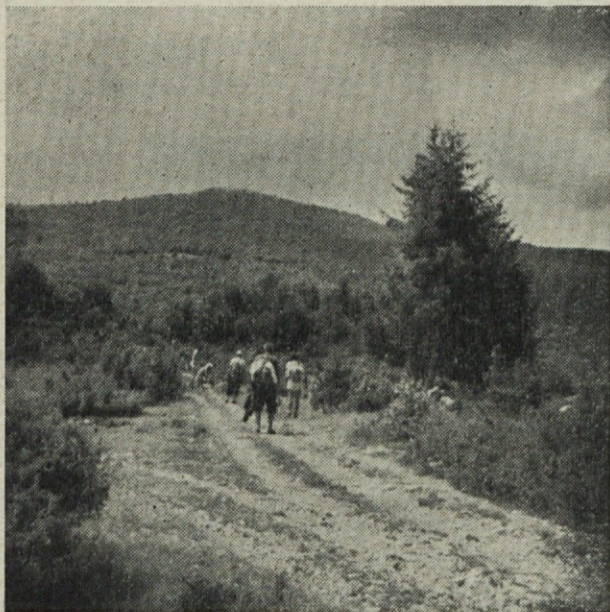
PERSONALNE IZPREMEMBE

Zaposleni samo med šolskimi počitnicami:

1. Česnik Franc, dvor. delavec, z dnem 23. VI. 1958,
2. Drašček Staško, dvor. delavec, z dnem 23. VI. 1958,
3. Jarc Jože, dvor. delavec, z dnem 23. VI. 1958,
4. Klemenc Franc, dvor. delavec, z dnem 23. VI. 1958,
5. Vrenjak Janez, dvor. delavec, z dnem 23. VI. 1958,
6. Žibert Franc, dvor. delavec, z dnem 23. VI. 1958,
7. Urbanija Franci, dvor. delavec, z dnem 24. VI. 1958,
8. Aleš Avgust, dvor. delavec, z dnem 25. VI. 1958,
9. Šmon Bogdan, dvor. delavec, z dnem 1. VII. 1958,
10. Toreli Janez, dvor. delavec, z dnem 1. VII. 1958,
11. Peče Jože, dvor. delavec, z dnem 1. VII. 1958,
12. Kraševac Igor, del. v priprav. z dnem 1. VII. 1958,
13. Gabrič Alojz, dvor. delavec, z dnem 11. VII. 1958,
14. Kač Vida, del. v tiskarni, z dnem 15. VII. 1958.

Vstopi:

1. Dolinšek Ana, tkalka, z dne 23. VI. 1958,
2. Sedeljšak Alojzija, z dne 24. VI. 1958,
3. Gujtman Verona, tkalka, z dnem 23. VI. 1958,
4. Mav Stane, predilec, z dnem 2. VII. 1958,
5. Prašnikar Jože, predilec, z dnem 2. VII. 1958,
6. Mrčun Marija, vdevalka, z dnem 15. VII. 1958,
7. Šinigoj Betka, snovalka, z dnem 15. VII. 1958,
8. Rant Olga, telefonist, z dnem 16. VII. 1958,
9. Cerar Jože, predilec, od 16. VII. 1958,
10. Divjak Franc, munga, od 16. VII. 1958,
11. Sedenik Vinko, predilec, z dnem 17. VII. 1958,
12. Novak Marija, del. adj., z dnem 18. VII. 1958,

Nedeljski izlet

VSAK MESEC ENA

Janez Strojani
notranje-politična rubrika

13. Peterka Kristina, tkalka, z dnem 16. VII. 1958,
14. Petek Marija, tkalka, z dnem 24. VII. 1958.

Izstopi:

1. Kovač Janko, delavec v pripravljalnici, z dnem 30. VI. 1958, izstopil na lastno željo,
2. Nahtigal Franc, predilec, z dnem 30. VI. 1958, izstopil na lastno željo,
3. Prašnikar Mihaela, tkalka, z dnem 30. VI. 1958, izstopila na lastno željo.
4. Stele Janez, ref. za uvoz in izvoz, z dnem 30. VI. 1958, izstopil na lastno željo.
5. Judnič Jože, dvoriščni delavec, z dnem 30. VI. 1958, izstopil na lastno željo.
6. Mlakar Jože, sklad. kemikalij, z dnem 8. VII. 1958, samovoljno zapustil delo, brez poprejšnje odpovedi.
7. Stopar Zlata, tiskar, z dnem 11. VII. 1958, samovoljno zapustila delo, brez poprejšnje odpovedi.
8. Brodar Jože, dvor. del., z dnem 12. VII. 1958, izstopil na lastno željo.
9. Rihtar Francka, del. v prejem., z dnem 12. VII. 1958, upokojena.
10. Sedeljšak Alojzija, tkalka, z dnem 19. VII. 1958, ni prestala enomesečne poizkusne dobe.
11. Gujtman Verona, tkalka, z dnem 19. VII. 1958, ni prestala enomesečne poizkusne dobe.
12. Celcer Maks, kurjač, z dnem 23. VII. 1958, izstopil na lastno željo, brez poprejšnje odpovedi.

Poročili so se:

Sušnik Štefka, tkalka, poročena Podboršek.

PRATIKA

Če se megla zjutraj proti vrhovom vije,
rado še tisto popoldne grmi,
če jo pa zemlja brez rose popije,
vreme ostane če se ne zoblaci.
A komaj je vročih pasjih dni konec,
se že v hribih kadi in Triglav kučmo dobi,
že srpanj njive postrže in mrzel kamen v vodo vrže,
ti pa glej, da boš imel vse leto kaj vreči v lonec.

SPORED FILMOV KINA INDUPLATI

16.—17. avgusta »Črni biseri«, jugoslovanski film
23.—24. avgusta »Selina«, ameriški film
30.—31. avgusta »Skrivnostno močvirje«, ameriški
pustolovski v coloru.

Uprava kina